ASKERÎ YARGITAY BAŞSAVCILIĞI

TEBLİĞNAME

15.11.1971

U.Evrak no: 1971/2239
Tebliğ no.: 1971/1900

Sanık : Deniz Gezmiş ve arkadaşları
Suç : TCK.un 146. maddesine muhalefet

1) Tayin edilen cezanın nevi ve miktarına nazaran sanık vekillerinin duruşmalı tetkikat yapılması hususundaki istemlerinin 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Kanununun 218.maddesi uyarınca kabulüne;

2) Usüle müteallik temyiz istemlerinin ve sebeplerinin incelenmesi :

Sıkıyönetim Askerî Mahkemeleri,diğer askerî mahkemeleri gibi varlıklarını 1961 tarihli ve 334 sayılı anayasamızın 138. maddesinden alırlar.Aynı maddenin son fıkrası,bu mahkemelerin bağımsız ve hakimlik teminatlarına sahip olduklarını,ancak bu cihetlerin askerî yargı organlarının kuruluşu, işleyişi ve askerî hakimlerin özlük işlerinde olduğu gibi askerlik hizmetinin gereklerine göre özel bir kanunla düzenleneceğini öngörmektedir.

Bu hüküm karşısında Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 no.lu Askerî Mahkemesinin bağımsız ve teminattan mahrum olduğu biçimde ortaya çıkan sanıklar avukatlarının temyiz iddiaları ciddiyetle bağdaştırılamaz.Askerî mahkemelerin her yönden diğer adlî mahkemeler durumunda olmasını,teşkilatlanmasını,işlemesini istemek,anayasanın bu açık hükmüne uygun düşmemektedir.

Anayasadan sonra çıkarılan 353 Sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usûl Kanunu ile 357 Sayılı Askerî Hakimler ve Askerî Savcılar Kanunu,anayasanın bu hükmüne ve askeri hizmetin gereklerine göre hazırlanmıştır.

Hakimlerin bütün özlük işleriyle uğraşmak üzere bir yüksek hakimler kurulu teşkilini uygun bulan anayasa,buna benzer bir müessseseyi askerî hakimler için zaruri görmediğine göre askeri hakimlerin tüm özlük işlerinin, Askerî Personel Kanunu ile 357 Sayılı Kanun hükümlerine binaen yürütülmesi hususunda idarenin görevli ve yetkili kılınmasında,kezalik anayasa hükümlerine aykırılık yoktur.

Askerî mahkemeler nezdinde bulundukları yerin adına göre isimlendirilirler.Sıkıyönetim Askerî Mahkemeleri de ayni durumdadırlar.

Kaynağını ve mesnedini anayasanın 124. maddesinden alan olağanüstü bir hale münhasır bulunan sıkıyönetim kabul ve ilan olunmadıkça,sıkıyönetim ihdas edilemiyeceğine,böyle bir komutanlık olmadıkça da hayalî bir komutanlık nezdinde mahkeme kurulması sözkonusu edilemiyeceğine göre sıkıyö-

./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

netim askerî mahkemelerinin,sıkıyönetimin ilanından sonra kurulup 1402 sayılı Kanun hükümlerinden aldığı görev kapsamı içinde olmak üzere faaliyette bulunması,tamamen anayasa ve anılan kanun hükümlerine uygundur.

Sıkıyönetimin bitmesiyle,sıkıyönetim komutanlığının varlığı da son bulur.Bu komutanlık nezdindeki askerî mahkeme hakim ve savcılarının yetkileri ise eldeki işlerin son bulmasıyla nihayete erer.Bundan da anlaşılmaktadır ki askerî mahkemelerin varlığı,nezdinde kurulduğu kıta ve kurumun mevcudiyeti ilex doğrudan doğruya ilgilidir.

Lüzumuna binaen askerî mahkemelerin kurulması ve kaldırılması,anayasanın mahkemelerin bağımsızlığı,hakim teminatı ve tabii hakim ilkelerine aykırı ~~xxxxx~~ düşmemektedir.

Esasen bu cihet,askerî yargıtay birinci dairesinin 3.9.1970 gün ve 1970/412-408 sayılı,16.11.1970 gün ve 970/461-456 sayılı;ikinci d irenin 19.11.1970 gün ve 1970/556-555 sayılı ve nihayet dördüncü dairenin 15.12. 1970 tarihli ve 1970/556-598 sayılı kararları ile kesin şekilde bağlanmıştır.

Bu mülahazalarla sanıklar vekillerinin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 no.lu Askerî Mahkemesinin bağımsız,askerî hakim ve savcıların da teminata sahip bulunmadıklarına,tayinlerinin usülsüzlüğüne,tabii hakim esası kuralın aykırılık teşkil ettiğine;

357 Sayılı Kanunun 16,40 ve 1402 Sayılı Kanunun 11. maddelerinin Anayasanın 7,8,8,32,132,133 ve 138. maddelerine aykırı bulunduğuna ve bu sebeple konunun anayasa mahkemesine intikal ettirilmesi gerektiğine ilişkin temyiz sebeplerinin reddine ve konunun anayasa mahkemesine götürülmesine yer olmadığına;

3) Davanın maddî ve esasa ilişkin ve ayrıca hukukî yönlerinin incelenmesi:

Türk Milleti,içinde bulunduğu idare düzeninde medeni hak ve söz sahibi olması istikametinde,tarih içinde büyük ve kanlı mücadeleler geçirmiş ve sonunda istediğinin tümünü gerçekleştirmiş,muasır medeniyet düzeyinde yaşayayı hayat düstüru saymış bir toplum olduğunu her vesileyle göstermiş,bu maksatla 20 Ocak 1970 tarihli geçici anayasada " egemenlik kayıtsız şartsız milletindir " ilkesini kati bir esas olarak benimsemiştir.

20.4.1924 tarihli ve 491 sayılı anayasamız bu prensip ışında hazırlanmış,fert ve devlet ilişkilerini,insan hak ve hürriyetlerine,demokratik esaslara uygun hale getirmiştir.

Devamlı bir dinamik hayat içinde bulunan ulusumuzun,bu karakter ve yapısı icabı kabul ettiği 20.7.1961 tarihli ve 334 sayılı anayasamız,hakikaten bir devrim ufku yaratmıştır.Bunun içindir ki düşünenler arasında 1961 ihtilalinden sonra sosyo-ekonomik istikametlere yönelenler,anayasanın sosyal yapısını fikir tartışmalarına ve aykırılıklarına konu yapanlar,Lafzile,ruhiyle açık bir anlam taşıyan anayasamızın 2. maddesi hükmünün Marksist-Leninist

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

veya Maoist bir sistem doğrultusunda anlaşılması için vargüçleriyle gayret peşinde koşanlar olmuştur. ?

Anayasanın 2,4,5,6,7,12,19,20,31,36,40,41,47 ve 54. maddelerinden çıkan anlama göre.T.C.K,demokratik,laik,insan hak ve hürriyetlerine bağlı sosyal bir hukuk devleti yapısındadır.

Üniversite öğrencisi ve aydın gençlik,1960 ihtilalinden önce belli çıkarcı çevreler tarafından daha ziyade zamanın iktidarı aleyhinde enerji sarfetmeye teşvik ve tahrik edilmişken,bu tarihten sonra geniş hürriyet havasından yararlanılarak " Bilimsel Sosyalizm " dedikleri Komünist bir sistemin Türkiyeye hakim olması yolunda ve makamında bir vasıta gibi kullanılmak istenmiş ve maalesef pek mahdut bir öğrenci kesiminde bu hususta her yönlü faaliyet ve eylemler vukua gelmiştir.

Türk anayasası,devletçiliğe,liberalizme ve sosyal adalete açık olmakla beraber hiçbir zaman kollektivist ve insan hak ve hürriyetleri ile bağdaşma olahağıxx olmayan totaliter karakterli komünizme yatkın değildir.

12.maddede hiçbir kişiye,aileye,zümreye ya da sınıfa imtiyaz tanınmaz, dendiğine bakılacak olursa tam çalışma ve sosyal adalet ilkelerini de benimseyen anayasamızın işçi ve köylüyü tek sınıf olarak kabul ettiği ve bu sınıfların diktatörlüğü demek olan komünizme açık olduğu asla söylenemez.Bu anayasa hükümleri karşısında sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek ve yurtta komünist bir idare kurmak imkanı yoktur.1961 anayasası fert hak ve hürriyetlerini en geniş şekilde ve her yönde teminata ve sağlamlığa kavuşturmuştur.

Buna rağmen geniş hürriyet havasından ve özgürlük ortamından mevcudiyet sahibi olanlar,hürriyet haklarını suiistimal ederek Marks,Engels,Lenin,Mao gibi Büyük Sosyalist düşünürlerin tekmil eserlerinden istedikleri ortamı ve şartları yaratmada bol bol yararlanmışlardır.İşi sadece fikir sahasında bırakmayarak eylemlere de başlamışlar,ideolojik maksatlarını mutlaka gerçekleştirmek ve komünist bir idare kurmak yolunda bütün hazırlıklara girişmişlerdir.

Bu cümleden olmak üzere gerek üniversite ve gerekse politik kesimlerde muhtelif isimlerle dernekler ve partiler kurularak faaliyet her yöhde ve her fırsattan yararlanılarak sürdürülmüştür. Fakat bu arada da neticeye ve maksada varmada fikir ve metod ayrılıklarına düşüldüğü dedikkatlerden kaçmamıştır.

Üniversitelerimizin kendilerine özgü kısa ve uzun vadede gerçekleştirilmesi mutlaka zorunlu birçok önemli sorunlarının halledilmesi için gerekli tedbirlere ve imkanlara hemen hemen hiç tevessül edilmemiş ve herşey olduğu şekliyle ve durumu ile muhafazaya çalışılmış,acil çözüm yolu bekleyen her problem olduğu gibi bırakılmıştır.Bütün bunlar üniversite mensuplarını ve bilhassa öğrencileri,kendilerine göre bir çözümyolu arama çabalarına itmiş,önce boykot, gösteri,işgal gibi eylemler tarzında zahire çıkan ve fakat sonradan belli istikametlere,devlet ve cumhuriyetin temel nizamına yönelen fiilî durumların ilk hızı ve mesnedi olmuştur. ./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ü.Ev.No.971/2239

Türk Talebe hareketleri 1968 senesinde Avrupanın bazı yerlerinde kendini gösteren öğrenci hareketleriyle dahada yoğunlaşarak demokratik sosyalizm yolunu ve görünüşünü bir tarafa bırakıp belli istikamete ihtilâlci metodla hızla yönetmeye başlamıştır.

Seçim yolu ile siyasi iktidara geçmenin imkansız olduğu kabul olunarak bunu ancak kuvvet ve cebre müracaat edilerek her çeşitzora başvurularak mümkün olabileceği kesin düşüncesine varılmıştır.

Bunun için ilk adım olarak aşağıki lise,yurt,fabrika,gibi vesair yerlerin ve devlet ve ağalara ait toprakların işgali ve boykot eylemlerinin sürdürülmesi ve adam kaçırma,adam öldürme,banka soyma biçiminde hertürlü anarşik ve kamu düzenini bozucu,güvenliği ve devlet ve hükümet iktidarını sarsıcı olayların şehirde ve kırda gerilla şeklinde yaratılması benimsenmiş ve gayeye bu gidişle varılacağına inanılmıştır.

Talebe fikir gurupları ve Deniz GEZMİŞ ve arkadaşları tarafından İstanbulda kurulan TÜRKİYE DEVRİMCİ GENÇLİK TEŞKİLATI kısaca(DEV-GENÇ) hep bu yolu izlemeye girişilmiştir.

Sosyal adaletin gerçekleşmesi,herkezin muayyen bir refahseviyesine sahip olması,sosyal bünyedeki hastalığın tedavisi için tek çarenin ve ilacın Sosyalist bir düzen olduğu hiç tereddütsüz kabul edilmektedir.

Marksistlerin fikri ve maddi faaliyetleriyle hangi sisteme doğru yöneldikleri ve yol aldıkları hiç bir şüpheye mahal kalmıyacak kesinlikle su yüzüne çıkmaktadır.

Bidayette amaçda yekvücut olarak görünen Marksist-Leninistler daha sonra metoddaki farklar sebebiyle bölünmeye maruz kalmışlardır.Bu hal aydınlık sosyalist dergisinin 1971 yıl ocak sayısında açıklamaktadır.

Metot ve izlenecek yolda farklı olmakla beraberamaçta birleşen ihtilâldilerin 1970 senesinde yapılan devalüasyondan sonraki durumları daha ziyade sarsılan sabit ve dar gelirliler ile işçi ve köylüleri maruz kalacakları bunalımdan istifade edilecek zamanın ve ihtilâlin temel objektif şartlarının doğduğuna kani olarak gurup gurup eyleme geçtikleri anlaşılmaktadır.

Sanık Deniz DEZMİŞ 1969 senesi Haziranında ELVETİH kampına gitmiş orada bir süre gerilla eğitimi gördükten sonra aynı yılın eylül ayında bir adet CARLO marka Mısır mamülü makineli tabancayı birkaç el bombasını,birçok tabanca mermisini Türkiye ye beraberinde getirmiş ve bunları İstanbul'da Tkenik Üniversitesi rasathanesi civarında bir yere gömmüş,ve fakat 1970 senesi Eylülünde buradan çıkmış,Asker edildiği halde sevk yerine gitmeyerek O.D.T.Ü. 1 nolu yurdunun 201 ve 202 nolu odalarında diğer sanıklardan Sinan CEMGİL,Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN,Alpaslan ÖZDOĞAN'la birlikte Türkiye,HALK KURTULUŞ ORDUSUNUN esasını ve karargahını kurmuş ve çalışmalarına buradan devam eylemiştir.

Alpaslan ÖZDOĞAN,Mustafa YALÇINER,Atilla KESKİN,Kadir MANGA,Ahmet ERDOĞAN'ın da bulunduğu 16 kişilik bir gerilla topluluğu da 1970 senesi bidayetinde

./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ELPETİN ten yurda avdet etmiş,bunlardan bir kısmı Deniz GEZMİŞ'le Diyarbakırda tutuklanmış ise de 8.10.1970 de tahliye edilmişlerdir.

Sanıklara göre Türkiye' Amerikan hakimiyeti altındadır.Ülkeye feodal unsurlar,tefeciler,vurguncular,komprodorlar hakim bulunmaktadır.Siyasi iktidarda bunların elindedir.İşçinin,köylünün,fakir zümrenin kaybedeceği hiçbir şey yoktur.Bunlar her türlü hayat nimetlerinden mahrumdurlar.Menfaat gruplarının zebunudurlar.Sadece görünüşte vatandaş muamelesi görmektedirler.

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Mücadele ve başarıya ulaşma,her şeyden önemlisi iktidara sahip çıkan güçleri ve yetenekleri yoktur.Bunun için silahlı mücadele etmek ve her nev'i zora ve kuvvete başvurmak zaruri ve kaçınılmaz bir haldir.Halka öncülük ve kılavuzluk yapmak ve örnek teşkil etmek için hemen harekete geçmek ve mücadeleyi şehirden kıra doğru götürmek kaçınılmaz bir şeydir.Mücadele vasıta ve imkanlarında sahip olmak için banka soygunları fidye karşılığıXXX adam kaçırma olayları düzenlemek şarttır.Sanıklar fikri yapılarını olduğuX gibi açıklamaktan çekinmektedirler.Ancak bunun siyasi bir rejime dönük olmadığını duruşmada beyan etmişlerdir.

Marks a nazaran devrimcilik Fransız kalbine ve Alman kafasına hakim olarak toplum ve politik düzen ile ekonomik yapıyı değiştirme amacına yönelmiş,bunun için her çeşit eylemimübah sayan bir savaş örgütüşeklinde faaliyette bulunmaktadır.

Politik,ekonomik ve sosyal buhranların bir buhran halinde birleşip derinleşmesi zamanında ihtilal şartları var sayılır.Bu durumda ihtilâl (Emperyalizm,işbirlikçi sermaye ve feodal kalıntılar) dışında kalan tüm halk yararına gerçekleştirilecektir.Türkiye Halk Kurtuluş Ordusunun amacı ve yolu ve taksit kısaca temel fikri budur.

Millî demokratik sloganın anlamı,Mihri Belli tarafından Türk Solu Dergisi'nin 1970 yılı Nisan nüshasında insanın insan tarafından sömürülmesi demek olan kapitalist düzeni,değiştirmek üretim araçları,üretimi,ve özel mülkiyeti kollektifleştirmek Türk halkına,hak ve özgürlüklerini vermek,ve siyasi eşitlik sağlamak ,olarak belirtilmiştir.Yazara göre,bu amacın ancak sosyalist bir devrimle gerçekleştirilmesi mümkün olabilir.Bilimsel sosyalizm bütün asil inançların ideolojik silahıdır.Her sanığın samimi olarak, benimsediği ortak fikre göre topluca refah ve saadeti için Anayasa'da lüzumlu hükümler yer aldığı halde sömürü düzeni devam ettiği hakim sınıfların baskısı her şeye hakim olduğu her türlü tartışma yolu ve ortamı kapalı tutulduğu başka bir çıkar yol kalmadığı için gayeye ulaşmak sosyalistdevrimi vermek için silahlımücadeledenbaşka çare kalmamıştır.

Sanıklar bu hususta ihtilâlci sosyalist düşünürlerden örnek almışlar amaçlarını iki sahada elde etmeyi planlamışlardır.

1)Bu aşamada esas olan şey proleteryayı bilinçlendirmek örgütlemek, proleteryaçı ile öncüler arasında ki bağları kurmak,sağlamlaştırmak,emekçi halkı,kazanmak ve devrim için hazırlamaktadır.Her türlü hazırlık bu sahada olur.

2)Hazırlığın sona ermesi ile karşıki cephede olanlarda panik ve çözülme yaratmak halk kitlelerine ayaklanma tattikleri öğretmek için bilhassa büyük şehirlerde silahlı saldırı soygun adam kaçırma,fidye alma şurada burada patlamalar,yapma gibi anarşik eylem safhasına girilmektedir.Memlekette müessese politik,iktisadi ve sosyal düzeni silah zoru ve cebirle anarşik ortam yaratarak yaktıktan sonra,sosyalist devrimin ulaşmak kabildir.Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu mensubu sanıklar bu takdiği benimsedikbe-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

rini duruşmadan evvelkisafhada verdikleri muhtelif ifadelerinde hiçbir zaman gizlememişlerdir.

Gerekçeli kararın 27,28,29,30 ve 31nci sayfalarında yer alan bildirilerinde bu cihet bütün açıklığı ve katiyetiyle gözler önüne çıkmaktadır.

Türk Halk Kurtuluş Ordusunun Ankara kesimi Deniz GEZMİŞ ve Sinan CEMGİL,İstanbul kolu,Cihan ALPTEKİN,Nahit TÖRE ve İbrahim ÖZTAŞ tarafından yönetilmektedir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Sanıklardan Mustafa YALÇINER,Tuncer SÜMER,Kadir MANGA,Ahmet ERDOĞAN,Mustafa ÇUBUK ta Akçadağ,Elbistan yöreleri ve Nur hak dağları kesiminde başlatılacak kır gerillası hareketi için hazırlıklarına ve imkanlarına hız vermişlerdir.Maksat ve bu şekilerde elde edilmek istenen şey köylüyü mevcut düzene karşı koymak için eğitmek,silahlı mücadeleye hazırlamak,ve sonuç olarak ta bu yolla köylerden şehirlere hücüm edip şehirleri zapt etmek ve istenilen düzeni kurmaktır.İstanbul,Ankara,İzmir gibi büyük şehirlerde yaratılan olayların esası buradan gelmektedir.

Bu bakımdan İstanbul bölgesinde;

Cihan ALPTEKİN,Ömer AYNA,Osman BAHADIR,Oktay KAYNAK,Yavuz YILDIRIM,Ali TÜRK,Ali Aydın ÇIĞ,Zerruk Vakıf AHMETOĞLU,Rukiye DÜLGER,Gönül TOLON,İsmail TAYFUR CİNEMRE tarafından

a) 17.Ocak 1971 de Çapa Yüksek Öğretmen okulunda dinamit patlatılması,

b) Philips A.Ş. tehditle para alınması,

c) Akbank'ın Selamiçeşme şubesinin soyulması,

d) Edip Turhan TARGAÇ adındaki şahsın evine 30.3.1971 günü silahlı baskın icrası,

e) 15. 4.1971 tarihinde Hakan DUMAN'ın kaçırılması,

f) 19.1.1971 de İşbankasının Geziosman Paşa şubesinden zorla tehditle para gazbı,

g)3.5.1971 de Ziraat Bankası Unkapanı şubesinden para alınması ve MK odacı Tahsin YAMAN4ın öldürülmesi gibi,eylemlere baş vurulması,

Ankara'da ve diğer yerlerde buna benzer olaylar yaratılması hep bu sebepten doğmuştur.

Aşağıda dava konusu,yapılan olayları sırasıyla incelediğimizde:

1) Sanıklardan Yusuf ASLAN,Deniz GEZMİŞ,Hüseyin İNAN ve Sinan CEMGİL tarafından 29.12.1971 günü saat 03.00 sıralarındaAmerike Birleşik Devletleri saferethanesi önündeki polis karokolunun kurşun yağmuruna tabi tutulduğu ve iki polisin ağır şekilde yaralandığı,(Birinci klasör,birinci dosya)

2) 11 Ocak 1971 günü aralarında Alpaslan ÖZDOĞAN'ın da yer aldığı aynı sanık gurubunun Yusuf ASLAN'ın çaldığı Leman GÖKER'e ait (06 EF 109) sayılı araba ile saat 16.00 raddelerinde İşbankası Emek Şubesinde zorla ve silah tehditiyle 124.000 lirayı gasp ettikten sonra doğruca O.D.T.Ü.ne karargah olarak kullanacakları bir nolu yurduna gittikleri fakat sonra durumu, tehlikeli gördüklerinden oradan ayrıldıkları,bir kısmının Olca ALTINAY'ın evinde bazılarının da siyasal bilgiler yurdunda bir süre gizlendiği,(1 nci klasör 2,3, cü dosyalar)

3) Aynı sanıklar yeniden yer değiştirmeyi uygun buldu aralarından münasip bir gizlenme mahallinin araştırılmasına geçildiği,bu arada daha önce Amerikan Haberler Merkezinde çalışmış olan ve Sinan CEMGİL'in de arkadaşı bulunan Kor KOÇAK'ın duruma bir hal çaresi bulmayı üzerine alarak evvelden tanıdığı ve Amerikan Haberler Merkezinde mesai arkadaşlığı yaptığı Sevim

./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ONURSAL'la bu konu da görüşüp anlaştığı ve onun Kavaklıdere İl Bank Kooperatif evlerindeki c Blok 64 nolu dairesinin anahtarlarından birini alıp CEMGİL-in karısı Şirin'in arkadaşı olan Olca ALTINAY'ın evdeki sanıkları iki gurup halinde 14.1.1971 günü bu daireye getirip yerleştirdiği kendisiide dahil olmak üzere bütün sanıkların geceyi orada geçirdikleri,Sevim ONURSAL'ın ise o gece kız kardeşinin evinde kaldığı,15.1.1971 günü sabahı evine girdiği ve kendisindeki anahtarla kapıyı açıp içeri girdiği,sanıkların yiyecek ihtiyaçlarını karşıladığı öğleden sonra saat 14 sıralarında dairenin önceki malikinin bir borcu yüzünden icra memuru Nihat AKSOY'un yanında polis memuru Cemal ŞEKER,Avukat Mehmet KARAÇALI ve birde

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

çilingir olduğu halde şöför Mustafa YILDIRIM'ın arabasıyla haciz işlemi yapmak üzere bu yere gittiği kapıyı açan Sevim ONURSAL'ın dairenin şahsına ait olduğundan ve hiçbir kimseye bir borcu bulunmadığından bahisle icra heyetini içeri sokmak istemediği bir saate yakın bir zaman münakaşanın sürdüğü

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

en sonunda içerdeki sanıkların isteklerine uyarak Sevim ONURSAL'ın ilgilileri içeri almağa razı olduğu,içerinin durumu ve sanıkların hal ve hareketleri şüpheli görüldüğünden bunların kim oldukları sorulduğunda Sevim size ne siz buraya hacze mi geldiniz yoksa hüviyet tesbitine mi diye konuştuğundan ve Deniz GEZMİŞ az çok teşhis edildiğinden polisin durumu karakola bildirmek için salondaki telefon başına doğru gittiği esnada Yusuf ASLAN ve Hüseyin İNAN tarafından durdurulup başına Yusuf ASLAN'ın tabanca kabzası ile vurduğu,polisin tabancasının hüviyet kartının ve banka cüzdanı ile 170 lirasının,avukatın da hüviyet ve şapkasının gasp edildiği,bunu takiben memurların kemer ve çarşafla sıkıca bağlandığı,dışarıda bekleyen şöför,çilingir ve kapıcının da ONURSAL'ın aracılığı ile içeri alınıp aynı hale maruz bırakıldığı,sonra da oradan çıkıp gittikleri;(İkinci klâsör 3 ve 4 üncü dosyalar)

4- 15.2.1971 tarihinde gece vakti Yusuf ASLAN,Deniz GEZMİŞ,Recep SAKIN, Hüseyin İNAN,Sinan CEMGİL,Alpaslan ÖZDOĞAN'ın silâh bulabilecekleri zannıyla Balgattaki Amerikan tesisine baskın yaptıkları,fakat umduklarını bulamayınca amerikan eri Jimm R. Vinley'i ve 691704 sayılı aracı alıp kaçtıkları,oradan ayrılırlarken kapıdaki nöbetçi Donalt Pople ve Cemil Spor'a karşı ateş açmayı ihmal etmedikleri aracı Orta Doğu civarında bıraktıkları,Amerikan erini yurtta sorguya çektikten ve bir gece tuttuktan sonra ertesi günü Bahçelievlerde serbest bıraktıkları,bu olaya Mete ERTEKİN'in de karıştığı;(İkinci klâsör birinci dosya)

5- Deniz GEZMİŞ,Sinan CEMGİL,Hüseyin İNAN,Yusuf ASLAN'ın ve Alpaslan ÖZDOĞAN'ın yeni bir soyguna hazırlık olmak üzere 27.2.1971 günü O.D.T.Ü. atölyeler şefi Nihat ÇOKYÜCE'yi evinde silâhlı tehdit ve bağlamak yolu ile arabasını çalıp kaçtıkları,bir dairesini daha önceden kiraladıkları Amaç Apartmanının civarına koydukları,durumla polisin ilgilendiğini öğrenince arabayı kendi haline terkettikleri,(İkinci klâsör,2.dosya)

6- Deniz GEZMİŞ,Sinan CEMGİL,Hüseyin İNAN,Mete ERTEKİN,Yusuf ASLAN önce Federal Almanya Büyükelçisini kaçırmayı ve 500.000 dolar para temin etmeyi düşünmüş iken sonradan bu fikirden cayarak amerikalılardan birisini kaçırmayı uygun görerek bunun gerçekleştirilmesine çalışarak ilk merhalede Hüseyin İNAN'ın 2.3.1971 günü Kepekli Boğazı yakınlarındaki amerikan radar üssüne gidip arazi kesiminde keşifte bulunduğu,bir gün sonra da akşam üstü Hüseyin İNAN,Deniz GEZMİŞ ve Sinan CEMGİL'in anılan mahalle gidip yolu kapattıkları,daha sonra da Mete ERTEKİN ile Yusuf ASLAN'ın çaldıkları bir araçla aynı yerde arkadaşları ile birleştikleri,saat 24.00 raddelerinde üstten Ankara'ya dönmekte olan amerikalı Astsubay Jimm Sekston,er James M.Gholsun,er Lari J.Havner,er Richart Carresi yolda durdurulup 68-3002 nolu arabadan alınarak hırsızlık konusu arabaya bindirildikleri,amerikalılara ait arabanın direksiyonuna Mete ERTEKİN'in geçtiği,Hüseyin İNAN'ın bu araca bindiği,iki vasıtalı bir konvoy

./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

halinde oradan ayrıldıkları,amerikalıların şöförü İsmail Okşâk'ı olay noktasında bıraktıkları,bu şahsın ihbarı ile duruma vakıf olan bir polis ekibinin yaptığı takip sonunda Amaç apartmanı yakınında yakalanacaklarını sezen Hüseyin'in vasıtadan inip kaçtığı,fakat direksiyondaki ERTEKİN'in buna fırsat bulamadan yakalandığı,arabanın şoför mahallinde atışa hazır vaziyette bir tabancanın durduğunun görüldüğü,diğer sanıkların yakalanmadan 4 amerikalıyı Amaç apartmanının 3 sayılı dairesine kapattıkları,serbest bırakılmalarının şartları burada tesbit edildiği ve keyfiyetin TRT ve basın aracılığı ile kamuya bildirildiği,bu arada şartların kabul edilip edilmemesi için de 36 saatlik bir mühlet tanındığı,fakat bu sürenin dolmasınaxx rağmen şartların kabul edildiğinin açıklanmaması üzerine Hüseyin İNAN'ın Prof. Muammer AKSOY'la Amerika Büyükelçiliği ile temasa geçerek aracılık

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yapmasını istediği,istediklerinin olmaması halinde de rehinelerin öldürüleceğini bildirdiği,lâkin başka bir hadise sebebiyle bulundukları daireye bir polis grubunun gelmesi karşısında oradan uzaklaştıkları,böylece rehinelerin de serbest kaldığı;

7- Anılan dairenin 11.2.1971 tarihinde sahibinden İrfan UÇAR tarafından Orhan SEL ismiyle bu gibi maksatlar için 1000 liraya kiralandığı;

8-Bu olaylardan sonra Deniz GEZMİŞ ve Yusuf ASLAN'ın şehir içinde bundan böyle istedikleri gibi faaliyette bulunamıyacaklarını,her an yakalanma ihtimali olduğunu hesaba alarak Akçadağ ve Kurhak dağları bölgesinde başlamak üzere olan kır harekâtına katılmak için İstanbul grubuna mensup Tayfur CİNİMRE'nin temin ettiği 06 EY 943 plâka sayılı motosikletle 15.3.1 71 günü akşamı Ankara'dan ayrıldıkları 16.3.1971 tarihinde bulundukları Şarkışla'dan kiraladıkları bir pikapla Bünyan'a hareket edecekleri sırada Emniyet yetkililerince durumları şüpheli görülüp karakola götürülmek istenirken aniden GEZMİŞ'in ateş açmasıyla karşılıklı müsademenin başladığı,bunda ağır surette yaralanan Yusuf ASLAN'ın hastaneye kaldırıldığı,kaçmayı başaran GEZMİŞ'in Astsubay İbrahim FIRINCI'nın evine zorla girip evin önündeki 06 AE 827 sayılı arabasının kontak anahtarını istediği vakit mücadelede astsubayın eşinin yaralandığı,pijamalı bir astsubay da tehditle zorla arabasına bindirilip oradan ayrıldıkları,Yeniçubuk kasabası dışında bir benzin istasyonunda emniyet mensupları ile yeniden silâhlı bir çatışmaya girdiği,arabanın lâstiğinin patlamasından sonra bir müddet astsubay ile beraber yürüdüğü,en sonunda gemerek civarında yakalanmaktan kurtulamadığı;(Birinci klâsör,5. dosya)

9- Sanıkların şehir soygunlarının ve faaliyetlerinin sonucu olan paraları ve maddî imkânları kır gerillâsının geliştirilmesi,eğitimlere büyük çapta başlanılması için harcadıkları,sayılarını arttırdıkları 1970 senesinin eylûl ayında Malatya'da yapılan Haşhaş Mitingi'ne dahil olan Mustafa YALÇINER, Ahmet ERDOĞAN,Mustafa ÇUBUK,Teslim TÖRE,Hacı TONAK'ı kendi taraflarına çekmeyi başardıkları,genel olarak Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu Mensuplarının harekât mıntıkası kabul ettikleri yerlerde bir araya toplanmaya başladıkları,kaçaklardan Teslim TÖRE tarafından sağlanan silâh ve teçhizatların evvelce tesbit edilen yerlere Hacı TONAK ve Mustafa ÇUBUK yardımıyla saklandıkları,aralarında Sinan CEMGİL,Recep SAKIN,Metin GÜNGÖRMÜŞ,Semih ORCAN,Osman ARKIŞ,Yusuf ASLAN,Ahmet ERDOĞAN,Mustafa YALÇINER,Kadir MANGA,Mustafa ÇUBUK,Ercan ÖZTÜRK, Metin YILDIRIMTÜRK,Mehmet ASAL,Hacı TONAK,Alpaslan ÖZDOĞAN,Atilla KESKİN'in yer aldığı muhakkak olan 20 yi aşkın bir grubun Güvercinlik,Ilıcak ve Cibo mağaralarında epeyce bir müddet fizikî ve teknik mahiyette eğitim yaparak kendilerini her türlü mücadele şartlarına uyma gücüne hazırladıkları,daha sonra Sıraklı yaylâsında da eğitimlerini pekiştirdikleri ve akabinde Kürecik'te bulunan amerikan radar üssünü tahrip etme,Adıyaman'a muhtelif bankaların gönderilecek paraların daha yolda iken gasbedilmesi hususunda müştereken karar sahi-

./..

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bi olunur olunmaz bilfiil harekete geçildiği,içlerinde Mehmet ASAL,Metin YILDIRIMTÜRK,Yusuf ASLAN'ın da olduğu bir grubun önce mahallin keşfini icra ettikleri,Mustafa YALÇINER,Ahmet ERDOĞAN,Hacı TONAK,Kadir MANGA,Metin GÜNGÖRMÜŞ ve Alpaslan ÖZDOĞAN'dan müteşekkil bir vurucu topluluğun 31.5.1971 günü sabahı İnekli köyü yakınlarında görülmesi üzerine bir jandarma müfrezesinin karşı çıktığı,karşılıklı ateş teatisinin başladığı,Ahmet ERDOĞAN ve Metin

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GÜNGÖRMÜŞ'ünx daha fazla dayanamayarak olay yerini terkettikleri,Hacı TONAK(ın ise kurtuluşu teslim olmakta bulduğu,en sonunda da Mustafa YALÇINER'in yamalı, Sinan CEMGİL,Kadir MANGA ve Alpaslan ÖZDOĞAN'ın ölü olarak ele geçirildiği, bunu öğrenen diğerlerinin ortalıkta sükûnet doğana ve elverişli şartlar kendini gösterene kadar beklemek ve izlerini kaybettirmek üzere üç grup şeklinde şuraya buraya dağıtıldıkları ve fakat çeşitli yerlerde muhtelif tarihlerde yakalandıkları,böylece ideolojik maksadın tahakkuku,demokratik,lâik,sosyal cumhuriyet rejiminin ve devlet düzeninin yıkılıp yerine komünist bir idarenin ikame edilmesi uğrunda ellerinden gelen her şeyi yaparak T.C.K.nun 146,maddesindeki anayasayı ihlâl suçunu işledikleri ve fakat bütün sanıkların eylemlerinin ve suç derecelerinin aynı olmadığı bu arada Deniz GEZMİŞ,Yusuf ASLAN, Hüseyin İNAN,Recep SAKIN,Mete ERTEKİN,Mustafa YALÇINER,Ahmet ERDOĞAN,Hacı TONAK,Metin GÜNGÖRMÜŞ gibi sanıkların durumlarının doğrudan doğruya aynı maddenin 146/1. fıkrasına,diğerlerinin ise aynı maddenin 2. fıkrasındaki suça tetabuk eylediği tekmil maddî ve şahsî delillerden,dokuz klâsör halindeki suç dosyası münderecatından maddî ve hukukî gerçekleri karar yerinde geniş bir şekilde tahlil ve münakaşa eden ve değerlendiren mahkemenin gösterdiği gerekçenin kısmı azamisinde ve izhar ettiği vicdanî kanaatten tebellür etmekte ve sübut derecesine çıkmaktadır.

Yukarda kısmen değinildiği üzere mahkeme tarafından ölüm cezası ile cezalandırılan 18 sanığın kasıtları,eylemleri aynı derecede sayılmadığından, mevcut delail yine yukarıda isimleri açıklanan sanıkları dışında olanların fiil ve eylemleri T.C.K.nun 146/1 maddesine değil aynı maddenin 3. fıkrasındaki duruma girdiğinden Osman ARKIŞ,Ercan ÖZTÜRK,Semih ORCAN,Mehmet ASAL,Metin YILDIRIMTÜRK,Mehmet NAKİBOĞLU,Mustafa ÇUBUK,Atillâ KESKİN ve Cengiz BALTACI hakkında verilen idam hükmü,tebeyyün etmiş ve gerçekleşmiş maddî ve hukukî duruma uymamaktadır.

Buna karşılık Deniz GEZMİŞ,Yusuf ASLAN,Hüseyin İNAN,Mete ERTEKİN,Recep SAKIN,Mustafa YALÇINER,Ahmet ERDOĞAN,Metin GÜNGÖRMÜŞ ve Hacı TONAK'ın daha işin ilk adımından itibaren Cumhuriyet ve Devlet nizamının yıkılıp yerine komünist bir rejimin getirilmesi hususunda fikrî ve maddî eylemlerini birleştirdikleri,suçu işlemek noktasında hep birlikte karar sahibi oldukları,bundan sonra her vesile ile birbirini teşvik,tahrik ve takviye ettikleri,her olayda ve eylemde yekdiğerini destekledikleri,Yusuf ASLAN,Deniz GEZMİŞ ve Hüseyin İNAN'ın 29.12.1970 tarihinde polis karakolunu kurşunladıkları ve polisleri yaraladıkları,11 Ocak 1971 günü aynı sanıkların İş Bankası Emek Şubesi'ni soydukları,sanık Sevim ONURSAL(ın evinde gasb suçunu işledikleri ve icra heyetini bağladıkları,15.2.1971 de Sanık Recep SAKIN'ın da dahil olduğu aynı sanık grubunun bir amerikalıyı kaçırdığı bu olaya Mete ERTEKİN'in de dahil olduğu,Deniz

./..

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

GEZMİŞ,Hüseyin İNAN ve Yusuf ASLAN'ın 27.2.1971 günü O.D.T.Ü. atölyeler şefinin arabasını kaçırdıkları,kendisinide evinde bağladıkları ve tehdit ettikleri,yine Deniz GEZMİŞ,Hüseyin İNAN,Mete ERTEKİN ve Yusuf ASLANXXX'ın 2.3.1971 günü 4 amerikalıyı kaçırdıkları,Yusuf ASLAN ve Deniz GEZMİŞ'in 16.3.1971 de Şarkışla'da emniyet kuvvetleri ile çarpıştıkları,Gölbaşı Harekâtına da sanık Hacı TONAK,Metin GÜNGÖRMÜŞ,Ahmet ERDOĞAN,Mustafa YALÇINER'in bilfiil katıldığı,devlet kuvvetlerine karşı geldikleri,silâh kullandıkları,teslim olmadıkları sarsheten anlaşılmaktadır.

Halbuki öteki sanıkların suç durumları 146. maddenin 1. ve 2. fıkralarına girmemektedir.Yukarda izah edilen fiil ve olayların hiçbirisine iştirak etmemişlerdir.

IV.Suçun temas ettiği T.C.K.nun 146.maddesinin anlamı ve unsurları:

Bu madde devletin hukukî ve siyasî temel kuruluşlarını teminat altına almıştır.Başka deyişle Anyasa nizamına karşı girişilen hukuk dışı eylemlerin

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

cezası bu maddede yer almıştır.Eylemlerin Anayasa nizamı demek olan yasama,yürütme ve yargı organlarından herhangi birine müteveccih olmasının önemi yoktur. Sadece bu nizamın tamamına veya bir kısmına yönelmiş bulunması yeterlidir.

Anayasayı ihlâl suçu bir tehlike suçu olup maddi bir eylemle varlık kazanır.Bu suç Anayasanın fiilen tatbikten alıkonulması,ana prensiplerin tamamen yada kısmen fiilen uygulanmaması anlamında ihtiva etmektedir.Anayasayı ihlâl, idare edenler ve edilenlerce işlenebilir.Esas olan bu işin cebir ile irtikâb edilmektedir.Cebrin maddi ve manevi şekilde aynı sonucu doğurmaktadır.

T.C.K.nun 146.maddesi,Anayasa nizamını cebren değiştirmek üzere teşebbüste bulunanları cezalandırmaktadır.Buradaki teşebbüs,fiilin icrasına elverişli vasıta ile yönelme demektir.Bunun için T.C.K.nunun 61 ve 62.maddelerinde ön görülen tam ve nakıs teşebbüs gibi anlaşılmaz ve aynı anlamda kabul edilemez.Yukarıda açıklandığı üzere bu fiil tehlike suçu olduğu ve toplum ve devletin yüksek çıkarları ile tabiatı eşya böyle gerektirdiği için kanun koyucu bu hususta genel kaideye uymaktan çekilmiş,özel bir anlayış içerisine girmiştir.Esasen başka şekilde düşünceye ve kabûle yer yoktur.Zira her varlık gibi devlet de kendi mevcudiyet ve şahsına yönelmiş en ufak tehlikeyi bertaraf etmek tabii hak ve yetkisine sahiptir.

Sanıkların hareketleri icrai nitelik kazandığından suç işlemeye hazırlanmak safhasından çıkarak kanunun müeyyideye bağladığı çizgiye gelmiş durumdadır.Suçun yapılmasına başlamak,o suçun teşekkülü için lâzım gelen ve maddi unsur vasfındaki eylemlere geçmek demektir.

Faillerin kasdı mevcut ve müesses Anayasal nizamı yıkmak ve yerine arzu ettikleri Komünist rejimi getirmektir.Bunun için de hep birlikte benimsedikleri suç kararını safha safha tatbik mevkiine koymuşlar ve kendilerine örnek olarak aldıkları ihtilâlci sosyalist düşünürlerin metod ve usulleriyle toplum hayatının ve devlet yapısını sarsmağa ve sonuca ulaşmak için ortamı müsait hale getirmeye var güçleri ile çalışmışlardır.

İhtilâle teşebbüs buna baş vuranların sıfat,makam ve toplumdaki yerlerine göre hep aynı maiyet ve şekilde tezahür etmez.Bu bakımdan sanıkların eylemlerini Anayasal düzeni değiştirmede küçümsemek,teşebbüs niteliğinde kabul etmemek,henüz hazırlık safhasında görmek 146. maddenin lâvsiyle ruhiyle ve kabul nedeni ile asla telif olunamaz.

Mahkeme kararında maddi ve fer'i iştirak şekillerini geniş bir surette ele almış ve incelemiştir.Bu bakımdan burada bu nokta üzerinde durmayı zait görmekteyiz.

Bütün bunlardan sonra ayrıca ve genel olarak şu hususlara kısaca değinmekte yarar bulunmaktadır.Sanıklar tahkikatın hemen hemen her safhasında ve bağhusus Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu diye yayınladıkları bildirilerde hep hâkim sınıflar leyhine işleyen ve onların elinde bulunan mevcut ve müesses

./...

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sosyal,ekonomik ve politik düzeni her zaman ezilen,hor görülen ve normal hayat ve yaşama şartlarından ve imkânlarından mahrum milli çoğunluğu teşkil eyleyen halk

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

lehine kanuni yollarla düzeltmek imkânı kalmadığına inandıkları için fevkalade bir yol olan silahlı ayaklanmaya,cebir ve zor yoluna başvurmayı en tabii bir hak saydıklarını saklamıyarak masraflarını ve manevi yönlerini hiç bir yanlış anlamaya mahal kalmıyacak bir sarahatle gözler önüne sermişlerdir.

Manen ve maddeten zayıf ve yoksul halde olanların durumlarının düzeltilmesi,iyileştirilmesi,istenilen seviyeye getirilmesi için normal,meşru ve kanuni yol ve şekiller varken işin zora ve zorbalığa ve silahlı isyan ve anarşik eylemlere dökülmesine sebep ve zaruret bulunamaz.

Sanıkların ef'al hareketleri,tutum ve davranışları,ortaya çıkan her nevi eylemleri bir arada ve çok yönlü olarak bir değerlendirmeye konu yapıldığında görülmektedirx ki demokratik,lâik ve sosyal anayasal sistemi,şekli Cumhuriyet olan devletin temel ilkelerini ve bünyesini değiştirmek ve bu amaca hukuk ve kanun dışı kavuşmak kastında birleştikleri,bunun gerçekleşmesi uğruna herbirisinin elinden geleni yaptığı,herşeyi göze aldığı,bu istikamette hayli yol aldıkları izaha muhtaç olmaktan çıkmıştır.

T.H.K.Ordusunun ilk nüvesini ve karargâhını Hüseyin İNAN,Deniz GEZMİŞ, Yusuf ASLAN ve ölmüş bulunan Sinan CEMGİL'in O.D.T.Ü.sinin bir nü.lu yurdunda teşkil edip hemen faaliyet sahasını genişletmeye başladıkları,sayılarını,imkânlarını çoğaltmaya var güçleri ile çaba harcadıkları gizlenecek,inkar edilecek bir şey değildir.Açık bir deyişle sanıkların fiilleri meşru devlet ve hükümet otoritesine karşı silahlı,eylemli bir ayaklanma,isyan T.C.K.nunun 146. maddesinin ihlâli görünüşündedir.

Bu maksat ve suç kasdının şu veya bu şekil ve mahiyette kamufle edilmesi,başka kisvelere büründürülmesi hakikatleri bir türlü kabûl edememenin ve bunların ağırlığına ve sonucuna katlanma ve göğüs germe cesaretine sahip olamamanın bir eseridir.

Sanıklar T.H.K.O.isimli gizli örgüt kurup bu namla bir kaç kez bildiri yayınladıklarına,şehir ve kır gerillası olarak organize işine geçtiklerine, eğitildiklerine,gereken hazırlıkları yeterince yaptıklarına,harekât mıntıkalarında kendilerine çeşitli yollardan yardım edecekleri tesbit ve tayin ettiklerine,Türkiye içinden ve dışından muhtelif cins ve miktarda silah ve teçhizat edindiklerine,elde mevcut imkân ve vasıtalardan azami ölçüde yararlanarak devleti ve Anayasal sistemi yıkmada,alt tabakaya,işçi köylü,yoksul zümrelere kendileri gibi düşünenlere örnek olucu eylemlerle bilhassa İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerde huzur ve güvenliği yok edici,can ve mal emniyetini tehlikeye düşürücü anarşik ortam yaratmada usta olduklarını gösterdiklerine,adam kaçırdıklarına,banka soyduklarına,adam öldürdüklerine ve herşeyi yapabilecek karekterde ve düşüncede olduklarını zahire çıkardıklarına,sonuca varmada ve ihtilali tahakkuk ettirmede temel ve objektif şartları hazırlamada büyük gayretler sarfettiklerine,kominist devrimi ve ihtilalinin alemdarlığını pervasızca yerine getirdiklerine,alt yapıdan gelecek ihtilal ve ayaklanma hareketleri dünyanın muhtelif yerlerinde hep bu görünüşte su yüzüne çıka

./..

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

geldiğine,esasen sanıklarda bunun böyle olageldiğini muhtelif vesilelerle zikrettiklerine,anarşik hareketlerle Anayasal rejim karşısında ona tamamen karşıt fiili bir rejim yaratılması için hiç birşeyi ihmal etmediklerine,anarjik ortamını prensiplerine ve idesallerindeki rejime kavuşmada zaruri bir aşama olarak değerlendirdiklerine göre ortada müsbet suçun işlenmesine elverişli vasıtada var demektir.Bu kabil ihtilal teşebbüslerinde bidayette top,tank,uçak gibi ağır silahlara lüzum olmayabilir.Fakat sonuca yakın bir safhada bunlardanda istifade imkânına kavuşulamıyacağını kim temin edebilir?

Sanıklan belli çevrelerce fikri ve fiili surette takviye edildikleri, desteklendikleri sebebiyle eyleme ve ayaklanmaya başlamışlardır.

./..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Davalarında başarıya ulaşamamaları,kullandıkları ve müracaat ettikleri vasıtada bizatihi elverişsizlik bulunmasından değil,uyanık,şuurlu,kendisi için hazırlanan tehlikeleri ve kötü durumları evvelden sezme gücüne sahip Türk Toplumunun kendilerinden yana çıkmamasından,ihtilâlin objektif şartlarının ve ortamının doğmamasından,Türk yurdunu ve milletini,istiklal ve cumhuriyetini korumak ve kollamak gibi pek ulvi bir görevi olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin işin vahametini kavrayıp ve zamanında iktidara ve parlamentoya Atatürk devrimleri ve anayasa istikametinde doğru yolu göstermesinden ve sıkıyönetim ilan edilmesinden, doğru ve müsbet tedbirlerin hemen alınmasından ileri gelmiştir.

Sanıkların fikriyatları,temel düşünceleri,fiil ve tutumları,anayasanın teminata bağladığı devlet ve millet bütünlüğü,devlet şekli,egemenlik,kuvvetler ayrılığı,temel hak ve hürriyet ilkelerine kısaca tüm şekil ve özünezıt gelmektedir.

Öte yandan meydana getirilen anarşik,huzur ve güvenliği yok edici olaylar toplumda büyük çalkantılara ve değişikliklere yol açmıştır.Olanlar ve olaylar isâbetle kıymetlendirildiğinde sanıkların suç kasdı ve başvurdukları vasıtanın elverişliliği bâriz şekilde kendini göstermektedir.

Sanık vekillerine göre sanıkların asıl maksadı ve kasdı Atatürk'ün ölümünden sonra ve 1939 senesinden itibaren istiklalitammını kaybetmeğe başlayan ve bilhassa son senelerde Amerikan emperyalizminin hâkimiyeti altına giren,bağımsız,özgür dünya milletleri arasında şerefli yerini kaybeden Ülkemizi tam bağımsızlığa kavuşturmak,Atatürk Devrimlerive Anayasamız doğrultusunda muasır medeniyet seviyesine ulaştırmak,sosyal,ekonomik,politik ve kültürel,maddî ve manevî alanlarda temel hak ve hürriyetlere ve fırsat eşitliğine sahip,mes'ut ve müreffeh insanların yaşadığı bir yurt parçası olarak görmek olup komünizmle ve Marksizmle bir ilgileri bulunmamaktadır.

Bu maksat ve kasdın memleket çıkarlarına uygun düşmediğini söylemenin başka olanağı ve yeri yoksa da,bunun samiliğine ve hakikaten doğru olduğuna inanmak için ortada hiçbir inandırıcı,ma'kul ve objektif bir sebep ve durum görülmemektedir.Anayasayı korumak ve onun bütün hükümleri ile tatbikini sağlamak, Atatürk devrimlerine içtenlikle bağlı olmak gibi yüksek gayelerin insan ve vatandaş haklarını,hürriyetlerini çiğnemek,banka soymak,adam kaçırmak,müesseş toplum ve Cumhuriyet düzenini altüst etmek,Memleketin geleceğini ağır bir tehlikeye düşürmek,Demokratik ve normal kanun yollarından tamamen uzaklaştırmak ve ters bir istikamet izlemekle mümkün olamıyacağını söylemeğe ve izaha lüzum olmasa gerek.

Bu metod ve taktiğin hangi maksada ve hedefe çevrik olduğu bârizdir.Bunun için enine boyuna ve her yönlü tahlil ve münakaşa yapmak geniş bir gerekçe ihtare etmek faydasız bir çaba sarfetmektedir.

./..

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

X Dünyanın Demokratik idare altında ve yaşayan her toplum ve Devlet bünyesinde hemen hemen her zaman içinde ufak tefek rahatsızlıkların ve hastalıkların zuhur etmesi târihi ve sosyal kanunların gereği sayılmakla beraber bu geçici marazî hallerin tedavisi bünyenin sıhhat ve zindeliğe kavuşturulması normal,kanunî ve Demokratik usul ve yollarla sağlanması mümkün iken Türk toplumunu her zaman için huzur ve sükundan mahrum bırakacak olan ve herkezin herşeyi,her zaman istediği ve düşündüğü gibi yapabileceği bir ortamın yaratılmasına müncer olacak anarşiye devamlı yeşil ışık yakmak,sanıkların fiil ve eylemlerini haklı ve olumlu karşılamak Türk Ulusunun ve yurdunun yüksek çıkarlarının ve haklarının bir avuç anarşist için feda edilmesi anlamındadır.Bu zihniyetin Toplum ve Devlet kavramları,akıl ve mantık ölçüleri ile bağdaştırılması câiz ve sağduyu sahibi hiçbir vatandaşın içtenlikle tasvibine mazhar olamaz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu açıdan sanıkların fiil ve eylemlerinin hoşgörü ile karşılanıp cezalarının T.C.K.nun 59 ncu maddesi ile tahfifi cihetine gidilmemesinde kanuna, hak ve Adalete uymayan bir yön bulunmamaktadır.Esasen bu cihet Mahkemenin mutlak hakları meyanında yer almaktadır.

Toplanan ve dosyada yer alan tüm deliller karşısında,olayın iyice tahkik edilmediği ve ortada noksan kalmış cihetler bulunduğu hususundaki,sanıkların vekillerinin iddiaları ve Temyiz sebepleri isâbetsiz bulunmaktadır

Bütün sanıkların müdafaa hakkına yeteri ölçüde riayet edilmiş ve bu bakımdan kanunsuz herhangi bir işleme tevessül edilememiştir.

Sanıklardan XXXXXXXXXXXE Cengiz BALTACI hakkındaki davanın irtibat sebebi ile diğer sanıklar hakkındaki dava ile birleştirilip karara varılmasında kanuna ve usule uymayan bir taraf görülmemektedir.

V) Bu nedenlerle;sanık DENİZ GEZMİŞ,YUSUF ASLAN,HÜSEYİN İNAN,RECEP SAKIN,MUSTAFA YALÇINER,METİN YILDIRIMTÜRK,MEHMET NAKİBOĞLU,ATİLLÂ KESKİN, ERCAN ÖZTÜRK,OSMAN ARKIŞ,METİN GÜNGÖRMÜŞ,SEMİH ORCAN,MEHMET ASAL,MUSTAFA ÇUBUK,HACI TONAK,CENGİZ BALTACI,AHMET ERDOĞAN,İRFAN UÇAR,SEVİM ONURSAL ve ÇÜKRÜ KORKOÇALAK vekillerinin ;

A) Sanık Cengiz BALTACI hakkındaki davanın diğer sanıklar hakkındaki dava ile birleştirilmesinin usulsüzlüğüne;

B) "Sanık Mete ERTEKİN'in de Temyiz sebebi de dahil olmak üzere " noksan tahkikata,savunma hakkının ihlal edildiğine,suç kasdına,sübuta ve T.C.K.nun 59 ncu maddesinin uygulanmadığına ve cezaların tahfifine gidilmediğine müteallik Temyiz sebeplerinin reddine;

C) Ancak METİN YILDIRIMTÜRK,MEHMET NAKİBOĞLU,ATİLLA KESKİN,ERCAN ÖZTÜRK,OSMAN ARKIŞ,SEMİH ORCAN,MEHMET ASAL,MUSTAFA ÇUBUK,CENGİZ BALTACI,-ın fiil ve eylemleri T.C.K.nun 146/3 ncü maddesine mümas bulunduğundan bu sanıklar vekillerinin bu cihete ilişkin Temyiz sebepleri vârid ve kabule şayan görüldüğünden Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesinin Mahkumiyet hükmünün yalnız bu sanıklar yönünden BOZULMASINA;

Karar verilmesi mutalaasıyle ilgili daireye havalesi için Dâva dosyası başkanlığa sunulur.

FAHRİ ÇOMER
TÜMAMİRAL As.YARGITAY
BAŞSAVCISI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI